



UNITAT DOCENT D'AL·LERGOLÓGIA

ITINERARI FORMATIU

Elaborat per: M Teresa Dordal
Aprovat per Comissió de Docència: 26/02/2025

**COMISSIÓ DE DOCÈNCIA
HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE**

**UNITAT DOCENT D'AL·LERGOLOGIA
Programa de l'especialitat adaptat al centre
ITINERARI FORMATIU**

Autors: M Teresa Dordal

L' itinerari formatiu de l' especialitat estableix totes les competències que han d' adquirir els residents durant el període de formació, el grau de supervisió i el nivell de responsabilitat en cada etapa, així com la descripció de l' avaluació que es realitzarà. Això permet al resident conèixer el seu programa formatiu des del seu inici i facilita planificar i estructurar millor la seva formació. Aprovat el 5.10.2021, en la reunió de la CD (acta 7/2021), en segona versió el 18/01/2024 i en tercera el 26/02/2025.

Reflecteix els objectius docents de cada rotació i de les guàrdies, així com els coneixements i les habilitats a adquirir.

Aquest itinerari es complementa amb el **Protocol de supervisió d' Al·lergologia**, que inclou també el grau de supervisió i el nivell de responsabilitat per a les diferents activitats, segons l' any de formació.

S' inclou al final d' aquest document les avaluacions. Això afavoreix que es coneguin els diferents conceptes que s' han d' avaluar cada any, tant al tutor com al facultatiu resident.

La Comissió de Docència ha establert una ponderació sobre la nota anual del 90% per a tots els apartats definits en les diferents rotacions i les guàrdies i un 10% per a la resta de les activitats.

Nivells de responsabilitat

Nivell de responsabilitat	Valoració
Nivell 1 Nivell de major responsabilitat	Activitats realitzades directament per la persona resident, sense necessitat de tutoria directa. El resident executa i, posteriorment, informa.
Nivell 2 Nivell mig de responsabilitat	Activitats realitzades directament per la persona resident, sota la supervisió directa del tutor o facultatiu/iva especialista responsable.
Nivell 3 Nivell de menor responsabilitat	Activitats realitzades pel facultatiu/iva. Durant la seva execució són observades i/o assistides per la persona resident que no té responsabilitat i actua exclusivament com a observador/a o assistent.

Com a norma general, se segueix el criteri establert en els Protocols de les guàrdies, tenint en compte que la persona resident, excepte en determinadessituacions, pot aconseguir el nivell de responsabilitat mig de cada especialitat, segons l'any de residència. Per als casos especials, el/la tutor/a ha d'establir els nivells específics per a una persona resident determinada i per a la realització de determinades activitats clíniques.

- Nivell 1-2 per a una gran part de les activitats clíniques, en funció dels coneixements i habilitats adquirides.
- Nivell 3 para activitats molt específiques de l'especialitat.

Cronograma de rotació ALG Al·lergologia			
Any de residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu on es realitza
R1	MEDICINA INTERNA	5	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	URGÈNCIES	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	PEDIATRIA GENERAL	2	HOSPITAL SANT JOAN DE DEU
R1	PEDIATRIA GENERAL	3	EAP RAMONA VIA
R2	OTORRINOLARINGOLOGIA	1 mes i 2 setmanes	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	PNEUMOLOGIA	2 mesos i 3 setmanes	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	DERMATOLOGIA	1 mes i 3 setmanes	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	IMMUNOLOGIA	4	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	AL·LÈRGIA ADULTS	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R3	AL·LÈRGIA I IMMUNOLOGIA PEDIÀTRICA	4	HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU
R3	AL·LÈRGIA ADULTS	7	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE

R4	AL·LÈRGIA ADULTS	9	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R4	ROTACIÓ OPCIONAL	2	HOSPITAL A DEFINIR

- Nivell 3 de responsabilitat per signar altes o baixes, o determinats documents, o sol·licitud de proves específiques (R1).

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES / TRANSVERSALS

Les competències transversals són comunes a totes o bona part de les especialitats en Ciències de la Salut. S'adquireixen mitjançant:

- Les accions formatives (cursos i tallers) organitzats per la Comissió de Docència, de realització obligatòria per a totes les persones residents i amb avaluació final.
- La pràctica integrada i tutoritzada a cada una de les unitats docents i amb avaluació continuada.
- L'autoaprenentatge guiat. L'autoaprenentatge guiat es basa en un model docent centrat en el resident, on aquest assumeix progressivament més responsabilitats a mesura que avança en la seva formació. Es promouen estratègies d'aprenentatge que afavoreixen el pensament crític i la integració de coneixements teòrics i pràctics mitjançant seminaris, tallers, discussió de casos clínics i investigació. Durant cada rotació, el resident és el principal responsable del seu progrés, amb el suport i la supervisió dels tutors, que faciliten el seu aprenentatge i avaluen contínuament la seva evolució.

Aquestes competències s'estructuren en:

1. Valors i actituds professionals. Bioètica:

- Conèixer els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica professional.
- Complir amb els principis i valors dels sistemes de salut i de la professió.
- Detectar i saber manejar situacions de conflicte ètic.
- Respectar els valors dels pacients, sense discriminació per cap motiu.
- Aplicar adequadament el procés de consentiment informat.
- Valorar la capacitat dels pacients per prendre decisions sanitàries.
- Demostrar que es coneixen els aspectes ètics i legals relacionats amb l'atenció a menors, pacients discapacitats i en el final de la vida.
- Demostrar que es coneixen els aspectes ètics i legals relacionats amb el maneig de la informació, la documentació i la història clínica, per respectar la confidencialitat i el secret professional.

- Informar en els processos de planificació anticipada de les voluntats
- Demostrar que es coneix el funcionament dels Comitès d'Ètica Assistencial i d'Investigació

2. Comunicació clínica:

- Aplicar els principis bàsics de la comunicació humana a la pràctica clínica en la relació amb els pacients, familiars, cuidadors i altres professionals.
- Seleccionar la via o mètode de comunicació apropiat a cada situació.
- Valorar l'impacte de la malaltia en el pacient i els seus familiars i alleujar el seu patiment (empatia).
- Suport a la cronicitat.

3. Maneig de la informació clínica:

- Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit professional.
- Demostrar que es coneixen les característiques generals del sistema d'informació sanitària i els indicadors d'ús més freqüents.
- Conèixer els principis bàsics de codificació segons la nomenclatura internacional (CIE).
- Conèixer les principals fonts d'obtenció de protocols i guies de pràctica clínica.
- Conèixer el reglament en matèria de protecció de dades.
- Conèixer el funcionament del programa SAP (història clínica informatitzada), així com els programes GACELA i SILICON.

4. Investigació:

- Formular hipòtesis de treball en investigació. Saber aplicar el mètode científic.
- Aplicar els principis científics i bioètics de la investigació biomèdica i participar en el disseny i desenvolupament de projectes d'investigació.
- Dissenyar, obtenir dades i realitzar estudis estadístics bàsics utilitzant programes informàtics.
- Desenvolupar habilitats per realitzar presentacions en reunions científiques, publicacions en revistes científiques, cerques bibliogràfiques, lectura crítica d'articles, etc.

5. Treball en equip:

- Conèixer les funcions i distribució de responsabilitats entre els membres de l'equip.
- Comunicar-se adequadament amb els i les companyes i saber col·laborar amb ells i elles. Treballar efectivament en equips multidisciplinaris.

- Saber relacionar-se amb altres professionals de la salut coneixent el paper de cada un segons els límits legals i ètics de les seves competències.
- Contribuir a la resolució de conflictes.
- Participar activament en reunions de treball amb altres professionals.
- Saber reconèixer els propis límits i demanar ajuda i/o consultar els altres membres de l'equip.

6. Docència:

- Col·laborar en activitats formatives d'altres professionals i estudiants.

7. Gestió clínica i de la qualitat:

- Conèixer les bases de la planificació, administració i organització sanitària tant en l'àmbit estatal com autonòmic.
- Participar en l'elaboració de criteris, indicadors o estàndards de qualitat a partir d'evidències científiques (protocols, guies de pràctica clínica, etc.).
- Utilitzar eficientment els recursos disponibles.
- Conèixer la importància de la coordinació entre especialitats i nivells assistencials.

8. Protecció

- Aplicar mesures preventives i terapèutiques de protecció de riscos laborals i malalties del professional sanitari.
- Identificar situacions d'estrès personal i demanar ajuda quan sigui necessari.
- Desenvolupar habilitats per al maneig de l'estrès i la prevenció del *burnout*.

PLA DE ROTACIONS

A continuació es detallen les diferents rotacions segons l'any de residència, així com els objectius, coneixements i habilitats específiques a desenvolupar en cada rotació.

ROTACIONS DE R1

- Medicina Interna: 5 mesos
- Urgències de Medicina: 1 mes
- Pediatria General: 5 mesos

Servei de MEDICINA INTERNA (5 mesos)

Objectius:

- Familiaritzar-se amb les síndromes i malalties més freqüents en l'àmbit de la Medicina Interna.
- Adquirir destresa en la realització de la història clínica de pacients pluripatològics.

- Adquirir destresa en la realització de l'exploració física de pacients de l'àrea mèdica.
- Familiaritzar-se amb les indicacions i limitacions de les principals proves diagnòstiques.
- Familiaritzar-se amb les particularitats del pacient d'edat avançada.
- Aproximació clínica al pacient amb malalties poc freqüents (malalties minoritàries).
- Aproximació clínica al pacient amb malalties del sistema immunitari no al·lèrgiques: immunodeficiències i autoimmunitat.

Competències a adquirir:

- Aprofundir en el coneixement de les malalties i síndromes més freqüents de la Medicina Interna: insuficiència cardíaca, insuficiència respiratòria, patologia infecciosa, trastorns vasculars cerebrals, patologia arterioescleròtica, malalties metabòliques, enfocament global del pacient neoplàsic, etc.
- Diferenciació entre patologies pròpies de Medicina Interna i les de l'Al·lèrgologia. Diagnòstic diferencial.
- Conèixer les tècniques diagnòstiques bàsiques: analítiques, tècniques d'imatge, ECG... per establir les seves indicacions i ser capaç d'interpretar-les.
- Identificació de problemes actius en pacients crònics.
- Conèixer la història natural de les patologies mèdiques per poder fer una correcta valoració del seguiment dels pacients.
- Introducció a la realització del consentiment informat.

Habilitats:

- Habilitats en l'entrevista clínica. Confeccionar una història clínica estructurada que inclogui: motiu de consulta, antecedents, hàbits, al·lèrgies, malaltia actual, exploració física per aparells, diagnòstic diferencial i pla diagnòstic i terapèutic.
- Interpretar correctament les tècniques diagnòstiques bàsiques.
- Realitzar maniobres diagnòstiques invasives bàsiques com paracentesi, toracentesi i puncions lumbars.
- Habilitats de comunicació amb els pacients i les seves famílies.
- Habilitats de comunicació entre el personal sanitari i iniciació al treball en equip.
- Ser capaç de sol·licitar correctament un consentiment informat.
- Ser capaç de presentar de forma estructurada casos clínics en sessions assistencials.

Servei d'URGÈNCIES de MEDICINA Hospital Universitari de Bellvitge (1 mes)

Des del primer any de residència i fins al final de la seva formació, la persona

resident d'Al·lergologia realitza guàrdies al Servei d'Urgències (nivells 1 i 2 de l'àrea de Medicina Interna), amb una freqüència de 4 a 5 guàrdies al mes. Aquesta activitat és un dels pilars fonamentals durant la seva etapa formativa.

A més, i per accelerar la seva adaptació, els/les R1 fan una rotació específica addicional d'1 mes al Servei d'Urgències.

Objectius:

- a. Familiaritzar-se amb les descompensacions clíniques de les principals malalties de la medicina interna.
- b. Familiaritzar-se amb les presentacions agudes de les principals síndromes de la medicina interna.
- c. Familiaritzar-se en la valoració de la gravetat dels pacients.
- d. Familiaritzar-se amb els recursos assistencials per realitzar diagnòstics urgents en les diferents àrees d'Urgències.
- e. Adquirir destresa en el tractament urgent de la patologia mèdica.

Competències a adquirir:

- a. Conèixer les complicacions agudes i descompensacions de les malalties i síndromes més freqüents de la medicina interna: insuficiència cardíaca, insuficiència respiratòria, trastorns vasculars cerebrals, vasculitis, malalties metabòliques, etc.
- b. Conèixer les proves diagnòstiques (laboratori i/o imatge) adequades per al diagnòstic d'aquestes complicacions a l'àrea d'Urgències i les seves limitacions.
- c. Ús racional de recursos diagnòstics i terapèutics.
- d. Conèixer els protocols i guies clíniques de l'HUB que estan disponibles a la intranet de l'hospital.

Habilitats:

- a. Habilitats d'entrevista clínica a l'àrea d'Urgències. Confeccionar una història clínica estructurada que inclogui: motiu de consulta, antecedents, hàbits, al·lèrgies, malaltia actual, exploració física per aparells, diagnòstic diferencial i pla diagnòstic i terapèutic.
- b. Ser capaç de realitzar puncions vasculars (arterials i venoses) bàsiques.
- c. Realitzar correctament maniobres diagnòstiques habituals a l'àrea d'Urgències com ara paracentesi, toracocentesi i puncions lumbars.
- d. Ser capaç d'interpretar exploracions habituals a l'àrea d'urgències com ara analítiques, radiografies de tòrax i abdomen, ECG...
- e. Adquirir habilitat en les maniobres de reanimació bàsiques.

Servei de PEDIATRIA GENERAL (5 mesos en total, 2 mesos a l'Hospital Sant Joan de Déu i 3 mesos en EAP Ramona Via)

- **Hospital Sant Joan de Déu (2 mesos)**

○ **Objectius:**

- Aprendre a realitzar una història clínica i exploració física completes.
- Conèixer els estats de normalitat de l'infant i les seves modificacions en les diferents edats.
- Familiaritzar-se amb les síndromes i malalties més freqüents en l'àmbit de la Pediatria General.
- Adquirir destresa en la realització de la història clínica de pacients pediàtrics.
- Aprendre a identificar i tractar les principals immunodeficiències en la infància.

○ **Competències i habilitats a adquirir:**

- Realitzar de forma competent entrevistes clíniques i històries clíniques estructurades, orientades a Pediatria, amb especial èmfasi en les diferències entre l'anamnesi dirigida a adults i la dirigida als infants.
- Practicar l'exploració física per aparells adaptada a les diferents etapes infantils
- Efectuar diagnòstics diferencials de les patologies més habituals en Pediatria i realitzar un plantejament inicial del pla diagnòstic i terapèutic més apropiat
- Interpretar correctament les tècniques diagnòstiques bàsiques en Pediatria
- Practicar habilitats de comunicació amb les famílies dels pacients així com amb els infants en funció de l'edat i el grau de maduresa.
- Adquirir les bases terapèutiques necessàries en funció de l'edat i la patologia

- **EAP Ramona Via (3 mesos)**

○ **Objectius:**

- Aprendre a realitzar una història clínica i exploració física completes a la infància.
- Conèixer els estats de normalitat de l'infant i les seves modificacions en les diferents edats.
- Conèixer el calendari vacunal i el calendari d'introducció d'aliments a la dieta.
- Familiaritzar-se amb les síndromes i malalties més freqüents en l'àmbit de la Pediatria d'Atenció Primària.
- Adquirir destresa en la realització de la història clínica de pacients pediàtrics.

○ **Competències i habilitats a adquirir:**

- Realitzar l'entrevista clínica i història clínica estructurada a

l'edat pediàtrica.

- Exploració física per aparells, factors etiopatogènics, diagnòstic diferencial i pla diagnòstic i terapèutic en el pacient pediàtric, amb especial interès en:
- Malalties cutànies en la infància:
 - Prurigen - èczemes.
 - Dermatopaties amb participació vascular sistèmica. Púrpures.
 - Vasculitis cutànies. Síndromes nodulars (Eritema Nodós).
 - Dermatopaties exantemàtiques. Exantema fix.
- Malalties respiratòries a la infància:
 - Eosinofílies pulmonars.
 - Asma bronquial a la infància.
 - Factors que incideixen en l'asma bronquial. Asma induïda per exercici. Asma i esport.
 - Diagnòstic i diagnòstic diferencial de l'asma bronquial.
 - Tractament general de l'asma. Maneig del pacient. Status asmàtic.
- Malalties ORL a la infància
 - Rinitis i otitis mitjana serosa
 - Sinusitis i poliposi naso-sinusal
- Malalties oculars a la infància:
 - Conjuntivitis
- Malalties digestives a la infància:
 - Gastroenteritis eosinofílica.
 - Altres malalties al·lèrgiques digestives.
- Realitzar les exploracions complementàries adequades davant la sospita diagnòstica del pacient pediàtric.
- Interpretar correctament les tècniques diagnòstiques bàsiques dels problemes de salut més prevalents en l'edat pediàtrica.
- Adquirir habilitats de comunicació amb els pacients pediàtrics i les seves famílies.

GUÀRDIES R1

Durant el primer any el resident d'Al·lergologia realitzarà guàrdies en el Servei d'Urgències del pool de Medicina amb una mitjana de 4 guàrdies al mes (mòduls A, B, C i D).

Objectius:

- Realització correcta de l'anamnesi mèdica.
- Exploració física bàsica i específica de la patologia aguda i urgent.

- Maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques
- Maneig del pacient i la seva família a Urgències.
- Redacció d'informes.
- Maneig de la fase aguda i descompensacions de patologies mèdiques: cardíaca, respiratòria, neurològica, etc.
- Diagnòstic, maneig i tractament de les urgències al·lergològiques.
- Orientació de les patologies neurològiques.
- Orientació de la insuficiència renal.
- Aplicar correctament els tractaments antibiòtics segons protocols del centre.
- Maneig adequat dels fàrmacs més freqüents.

Competències a adquirir:

- Realitzar una correcta entrevista clínica i una bona valoració global del pacient. Sistematització per òrgans. Identificació clara del motiu de consulta i evolució de la malaltia actual. Reconeixement dels antecedents familiars. Redacció de la història clínica. Redacció de cursos clínics i de l'epícrisi.
- Aprendre les diferents tècniques d'exploració per aparells i sistemes.
- Aprendre la importància dels resultats de l'analítica: hemograma, bioquímica general (funció renal i hepàtica) i de les anàlisis d'orina.
- Utilització clínica de la radiologia simple de tòrax. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia intersticial, alveolar i pleural.
- Utilització clínica de la radiologia simple d'abdomen. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia pancreàtica, hepàtica, intestinal i renal.
- Utilització clínica de l'ECG. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Identificació de les arrítmies, les hipertròfies i de la cardiopatia isquèmica.
- Iniciar-se en la realització de les puncions arterials i venoses, toracentesi, paracentesi, puncions lumbars i artrocentesi.

Habilitats:

- Realització de la història clínica completa.
- Realitzar una valoració ràpida de la gravetat del pacient.
- Sol·licitar i interpretar les adequades exploracions complementàries.
- Elaboració d'un informe d'Urgències.
- Coneixements bàsics de la via aèria.
- Reanimació cardiopulmonar bàsica.
- Coneixement i utilització de monitors.

- Iniciar-se en la realització de punció lumbar, paracentesi, toracentesi.
- Iniciar-se en la realització de primeres cures.
- Maneig del pacient i la seva família a Urgències. Saber establir una relació amb els familiars dels pacients en una situació difícil (males notícies, sol·licitud d'autòpsies, pacients violents).

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR (R1):

Durant el primer any de formació la persona resident haurà de fer activitats complementàries a les pròpies de cada rotació.

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Assistència a les sessions pròpies de cada servei on estigui realitzant la rotació, participant no només com a oient sinó també presentant casos clínics i/o revisions bibliogràfiques.
- Assistència a les sessions generals de l'Hospital organitzades per la Comissió de Docència cada primer i tercer dimarts de mes.

Assistència a Jornades/ Cursos / Congressos:

- Assistència a les sessions de formació continuada organitzades per la *Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica (SCAIC)* d'Octubre a Juny.
- Assistència al *Congrés de la SCAIC*.

ROTACIONS DE R2

- Otorrinolaringologia: 1 mes i 2 setmanes
- Pneumologia: 2 mesos i 3 setmanes
- Dermatologia: 1 mes i 3 setmanes
- Immunologia: 4 mesos
- Al·lèrgologia: 1 mes

Servei d'OTORRINOLARINGOLOGIA (1 mes i 2 setmanes)

Objectius:

- Aprendre a realitzar una correcta història clínica i exploració física en ORL.

- Conèixer les principals patologies en ORL, en especial les d'interès al·lergològic.
- Conèixer les tècniques exploratòries en ORL, en especial l'exploració rinològica: rinoscòpia anterior, endoscòpia nasal, rinometria acústica, etc.
- Conèixer les bases terapèutiques (mèdiques i quirúrgiques) en ORL.

Competències a adquirir:

- Conèixer la principal patologia ORL.
- Conèixer les indicacions de les principals exploracions ORL, en especial l'endoscòpia nasal.
- Saber interpretar els resultats de les exploracions complementàries en ORL, fonamentalment la rinometria acústica, rinomanometria, olfatometria i pic de flux inspiratori nasal.

Habilitats:

- Saber realitzar i interpretar una endoscòpia nasal.
- Saber realitzar i interpretar una rinometria acústica (amb/sense vasoconstrictor).
- Saber realitzar un correcte pla de treball per arribar al diagnòstic.
- Saber aplicar de forma correcta el tractament mèdic més adequat.
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i de comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients otorrinolaringològics.

Servei de PNEUMOLOGIA (2 mesos i 3 setmanes)**Objectius:**

- Coneixement dels problemes respiratoris més freqüents, com la dispnea, la tos, l'hemoptisi i el dolor toràcic.
- Coneixement de les malalties respiratòries més freqüents i les seves principals manifestacions clíniques: asma, MPOC, malalties respiratòries ocupacionals, malalties intersticials, neoplàsia pulmonar, pneumònies, tromboembolisme pulmonar, etc.
- Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt pneumològic.
- Conèixer les exploracions complementàries pròpies de l'especialitat, en especial l'exploració funcional respiratòria.
- Conèixer les principals teràpies utilitzades per a les diferents patologies.
- Adquirir autonomia en el maneig de pacients i en la presa de decisions.
- Adquirir les habilitats necessàries per establir una bona comunicació amb el pacient i els seus familiars.

Competències a adquirir:

- Conèixer la principal patologia respiratòria.

- Conèixer les indicacions, contraindicacions i límits de les principals exploracions respiratòries, així com la seva interpretació.
- Conèixer la farmacologia pròpia de l'especialitat, les seves indicacions, contraindicacions i efectes secundaris.
- Conèixer les principals complicacions respiratòries de les malalties sistèmiques i dels pacients immunodeprimits.
- Conèixer les estratègies disponibles per aconseguir eliminar l'hàbit tabàquic.

Habilitats:

- Saber realitzar una correcta anamnesi, exploració física i interpretació de les troballes.
- Saber realitzar una interpretació correcta de les exploracions complementàries pròpies de l'especialitat.
- Saber fer un correcte pla de treball per arribar al diagnòstic.
- Saber aplicar de forma correcta el tractament mèdic més adequat.
- Saber realitzar de forma correcta un informe d'alta.
- Saber mantenir una bona relació de treball amb l'equip mèdic i la resta de personal sanitari de la Unitat d'hospitalització.
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i de comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients pneumològics.

Durant aquesta rotació per Pneumologia la persona resident rotarà també per **la Unitat d'Asma i el gabinet de Proves Funcionals Respiratòries (1 mes)**

Objectius:

- Adquirir els coneixements sobre la fisiopatologia, el diagnòstic i el diagnòstic diferencial dels pacients amb asma greu i asma greu no controlada.
- Adquirir els coneixements i habilitats específiques en el maneig d'aquests pacients.
- Conèixer i aplicar correctament els tractaments per als pacients amb asma greu i asma greu no controlada seguint les guies mèdiques.

Coneixements a adquirir:

- Maneig del pacient de forma ambulatoria en situació estable i també en situació de descompensació.
- Formació pràctica en l'administració d'un programa estandarditzat d'educació en asma greu.
- Conèixer els principis del tractament dels pacients amb asma greu i asma greu no controlada segons les recomanacions de les guies mèdiques de l'especialitat i aprendre a utilitzar el tractament adequat segons les guies.
- Maneig de les diferents exploracions diagnòstiques i de seguiment.

- Conèixer i saber realitzar el diagnòstic diferencial amb altres patologies que simulen asma greu.
- Conèixer i saber tractar la patologia asmàtica en diferents situacions: asma ocupacional, asma per fàrmacs, asma induïda per exercici i asma en l'embaràs.

Habilitats:

- Saber realitzar de forma correcta l'educació sanitària en asma.
- Saber interpretar correctament l'exploració funcional respiratòria (espirometria, corbes flux/volum, volums pulmonars, distensibilitat pulmonar, resistència de les vies respiratòries, difusió de gasos, proves de broncodilatació i broncoconstricció, oscil·lometria d'impulsos, determinació d'òxid nítric exhalat, prova de provocació bronquial), tècnica de l'esput induït, radiografia de tòrax, tomografies computeritzades toràciques, etc. per correlacionar-ho amb la clínica.
- Saber utilitzar els diferents tractaments de l'asma greu de forma correcta i seguint les recomanacions de les guies mèdiques.

Servei de DERMATOLOGIA (1 mes i 3 setmanes):**Objectius:**

- Aprendre a identificar les lesions bàsiques en dermatologia.
- Familiaritzar-se amb les manifestacions dermatològiques de les malalties al·lèrgiques / immunològiques
- Conèixer la sistemàtica exploratòria en dermatologia.
- Conèixer les bases i el maneig de la terapèutica dermatològica.

Competències a adquirir:

- Manifestacions dermatològiques de les malalties al·lèrgiques / immunològiques.
- Diagnòstic, maneig i tractament de les dermatosis ocupacionals.
- Indicacions de la biòpsia cutània.

Habilitats:

- Identificar les lesions elementals de la pell i les mucoses.
- Ser capaç de realitzar una aproximació al diagnòstic etiològic del pacient amb èczema, urticària, angioedema, vasculitis, eritrodèrmia, mucositis, líquen, etc.
- Conèixer el procediment diagnòstic en cas de sospita de dermatosis ocupacionals, així com les recomanacions i el tractament si es confirmen.
- Saber aplicar les escales de valoració de la gravetat en dermatitis atòpica.
- Saber aplicar les escales de valoració de gravetat i control a la urticària

crònica.

- Saber aplicar els qüestionaris de qualitat de vida a la urticària crònica i dermatitis atòpica.
- Conèixer el procediment de biòpsia cutània amb punch.
- Conèixer les indicacions, posologia i possibles efectes adversos dels tractaments més habituals en al·lèrgia cutània.

Servei d'IMMUNOLOGIA (4 mesos)

Objectius:

- Adquirir els coneixements necessaris per comprendre el funcionament del sistema immunològic i la fisiopatologia de les malalties al·lèrgiques.
- Conèixer els fonaments teòrics de les diferents tècniques immunoalergològiques *in vitro* que s'utilitzen per al diagnòstic de les malalties al·lèrgiques i immunològiques relacionades amb l'especialitat.
- Adquirir els coneixements necessaris per sospitar, diagnosticar i tractar les immunodeficiències.

Competències a adquirir:

- Aprenentatge pràctic en preparació, estandardització, identificació i caracterització d'antígens, mètodes de quantificació d'IgE total i específica i d'estimació d'anticossos, mètodes de determinació del complement, triptasa, immunocomplexos, citocines i altres mediadors inflamatoris, tècniques per a l'estudi de la immunitat cel·lular.
- Diagnòstic, maneig i tractament de les immunodeficiències primàries i secundàries.

Habilitats:

- Determinació d'IgE total i IgE específica enfront d'al·lèrgens complets i components moleculars. Plataformes *Multiplex*.
- Determinació quantitativa i qualitativa de les immunoglobulines sèriques: subclasses d'IgG.
- Electroforesi, tècnica d'ELISA i *immunoblot*.
- Identificació i preparació d'al·lèrgens, cerques en bases de dades.
- Citometria de flux. Test d'activació de basòfils.
- RAST inhibició.
- Test de transformació limfocitària. Cultius cel·lulars i assaigs de proliferació cel·lular.
- Determinació de mediadors de basòfils, mastòcits i eosinòfils. Quantificació de triptasa sèrica.
- Determinació de citocines i quimiocines.
- Subtipus de limfòcits i marcadors fenotípics. Citotoxicitat NK.
- Estudi del complement.

- Avaluació d'immunodeficiències.

Servei d'AL·LÈRGIA - ADULTS (1 mes). Gabinet de proves d'al·lergologia (tècniques *in vivo*) i immunoteràpia.

Objectius:

- Traslladar els coneixements teòrics sobre el funcionament del sistema immunològic i la fisiopatologia de les malalties al·lèrgiques a la pràctica clínica.
- Conèixer la biologia, distribució, calendari pol·línic i reactivitat encreuada dels aeroal·lèrgens.
- Conèixer la biologia i reactivitat encreuada dels al·lèrgens alimentaris.
- Conèixer les mesures de control ambiental dels aeroal·lèrgens.
- Adquirir els coneixements necessaris per comprendre l'abordatge diagnòstic de les malalties al·lèrgiques.
- Conèixer els fonaments teòrics de les diferents tècniques que s'utilitzen per al diagnòstic de les malalties al·lèrgiques.
- Administrar la immunoteràpia específica. Saber monitorar la resposta a aquest tractament.

Competències a adquirir:

- Aprendre a realitzar i valorar les tècniques pròpies de l'especialitat: proves cutànies (*prick test* i intradermoreacció, proves epicutànies), proves de provocació (ocular, nasal, oral, cutània, parenteral), olfactometria, estudi de reaccions adverses a fàrmacs, aliments i verins d'himenòpters.
- Fonaments i administració pràctica de la immunoteràpia amb al·lèrgens.
- Fonaments de la farmacoteràpia en al·lergologia.
- Adquisició de coneixements sobre la teràpia biològica en al·lergologia.

Habilitats:

- Saber realitzar una correcta anamnesi i exploració física i interpretar les troballes.
- Saber realitzar un correcte pla de treball per arribar al diagnòstic.
- Saber realitzar i interpretar correctament les exploracions complementàries pròpies de l'especialitat (*prick test* i intradermoreacció, proves epicutànies, proves de provocació ocular, nasal, oral i parenteral, etc.)
- Conèixer les estratègies terapèutiques de les principals malalties al·lèrgiques i les característiques dels fàrmacs d'ús habitual.
- Saber quan i com s'ha d'indicar la immunoteràpia amb al·lèrgens.
- Conèixer les pautes d'administració de la immunoteràpia amb al·lèrgens, maneig pràctic de la immunoteràpia, possibles efectes

adversos i com abordar-los.

- Saber mantenir una bona relació de treball amb l'equip mèdic i la resta del personal sanitari del Servei.
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i de comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients al·lèrgics.

GUÀRDIES R2

Durant el segon any, el resident d'Al·lergologia realitzarà guàrdies al Servei d'Urgències del pool de Medicina amb una mitjana de 4 guàrdies al mes (mòduls A, B, i D).

Objectius:

- Progressar en la pràctica assistencial de caràcter urgent, desenvolupant les habilitats i competències exposades per als R1, amb una major i progressiva assumpció de responsabilitats i d'autonomia.
- Prendre contacte i familiaritzar-se amb la patologia urgent específica d'Al·lergologia, la valoració de la seva gravetat i el seu maneig.

Competències a adquirir:

- Consolidar els coneixements descrits per al R1.
- Introducció a la patologia al·lèrgològica, pneumològica, dermatològica i ORL urgent.

Habilitats:

- Consolidar les habilitats descrites per al R1.
- Realitzar l'entrevista clínica i aconseguir una bona valoració global del pacient que acut per patologia urgent, en especial en l'àmbit de l'Al·lergologia.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES (R2):

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Sessions clíniques d'actualització
- Sessions clíniques de revisió bibliogràfica.
- Sessions clíniques de casos clínics pràctics.
- Assistència i participació activa a les sessions generals de l'Hospital.
- Participació com a ponent en la presentació d'alguna de les sessions clíniques.

Assistència a Jornades/ Cursos / Congressos:

- Assistència a les sessions de formació continuada organitzades per la *Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica (SCAIC)* d'octubre a juny.

- Assistència al *Congrés de la SCAIC*.
- Assistència al *Congrés Nacional de la Sociedad Española de Alergología e Inmunología Clínica* (en cas de presentar alguna comunicació).

Publicacions:

Iniciar-se en la metodologia de l'elaboració de publicacions (redacció d'algun cas clínic).

ROTACIONS DE R3

- Al·lèrgia Adults: 7 mesos
- Al·lergologia e Immunologia Clínica Pediàtrica: 4 mesos

Servei d'AL·LÈRGIA - ADULTS (7 mesos). Consultes Externes i Àrea d'Hospital de Dia d'Al·lèrgia.

Objectius:

- Adquirir els coneixements necessaris per elaborar la història clínica i l'exploració física en el pacient al·lèrgic.
- Adquirir els coneixements necessaris per aplicar i interpretar les proves diagnòstiques en Al·lergologia.
- Adquirir els coneixements necessaris per tractar les malalties al·lèrgiques.
- Adquirir els coneixements necessaris sobre la immunoteràpia específica amb al·lèrgens.
- Conèixer la història natural de les malalties al·lèrgiques per poder controlar l'evolució dels pacients.

Coneixements a adquirir:

- Aprofundir en el coneixement de les principals malalties i síndromes en Al·lergologia.
- Conèixer les indicacions i contraindicacions de les principals exploracions complementàries, així com la seva interpretació.
- Conèixer la teràpia pròpia de l'especialitat, les seves indicacions, contraindicacions i efectes secundaris.
- Sobre la immunoteràpia específica amb al·lèrgens, aprofundir en les indicacions, contraindicacions, tipus d'extractes per a la immunoteràpia, pautes d'administració, eficàcia i seguretat, i saber identificar i tractar possibles reaccions adverses.
- Conèixer els passos administratius i burocràtics derivats de l'aplicació de determinats tractaments i el seu control.
- Conèixer els circuits de l'hospital per realitzar exploracions de manera prioritzada i els circuits per realitzar ingressos a l'àrea d'hospitalització.
- Conèixer el procediment d'inducció de tolerància oral en al·lèrgia a aliments en adults.

Habilitats:

- Indicar correctament les adequades exploracions complementàries segons la sospita clínica.
- Interpretar correctament les diferents exploracions diagnòstiques i de seguiment.
- Conèixer la metodologia dels procediments diagnòstics de risc (proves d'exposició controlada amb al·lèrgens ambientals, aliments, fàrmacs, himenòpters) així com identificar precoçment una resposta positiva per iniciar el tractament adequat al més aviat possible.
- Saber sol·licitar el consentiment informat per a les exploracions que el requereixen, explicant de forma clara l'exploració, els motius pels quals es realitza i les seves possibles complicacions.
- Conèixer les estratègies terapèutiques de les principals malalties al·lèrgiques i les característiques dels fàrmacs d'ús habitual.
- Conèixer les particularitats de les malalties al·lèrgiques en situacions especials: embaràs, edat avançada, esportista, entorn laboral, etc.
- Maneig pràctic de la immunoteràpia amb al·lèrgens.
- Maneig pràctic de la teràpia biològica.
- Saber identificar precoçment i tractar correctament una anafilaxi.
- Utilitzar correctament els qüestionaris de control, qualitat de vida i adhesió terapèutica de les principals malalties al·lèrgiques.
- Saber confeccionar un informe d'alta.
- Saber mantenir una bona relació de treball amb l'equip mèdic i la resta de personal sanitari del Servei
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i de comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients al·lèrgics.

Durant la rotació de 7 mesos pel Servei d'Al·lèrgia d'Adults realitzarà també una rotació per la **Unitat Funcional d'Asma Greu** (1 mes):

Unitat Especialitzada d'Asma Greu

Objectius:

- Adquirir els coneixements sobre la fisiopatologia, el diagnòstic i el diagnòstic diferencial dels pacients amb asma greu i asma greu no controlada.
- Adquirir els coneixements i habilitats específiques en el maneig d'aquests pacients.
- Conèixer i aplicar correctament els tractaments per als pacients amb asma greu i asma greu no controlada seguint les guies mèdiques.

Coneixements a adquirir:

- Maneig del pacient de forma ambulatoria en situació estable i també en situació de descompensació.
- Formació pràctica en l'administració d'un programa estandaritzat d'educació en asma greu.

- Conèixer els principis del tractament dels pacients amb asma greu i asma greu no controlada segons les recomanacions de les guies mèdiques de l'especialitat i aprendre a utilitzar el tractament adequat segons les guies.
- Maneig de les diferents exploracions diagnòstiques i de seguiment.
- Conèixer i saber realitzar el diagnòstic diferencial amb altres patologies que simulen asma greu.
- Conèixer i saber tractar la patologia asmàtica en diferents situacions: asma ocupacional, asma per fàrmacs, asma induïda per exercici i asma en l'embaràs.

Habilitats:

- Saber realitzar de forma correcta l'educació sanitària en asma.
- Interpretar de forma correcta el test de funció pulmonar, el test de provocació bronquial, la determinació d'òxid nítric exhalat i l'esput induït.
- Saber utilitzar els diferents tractaments de l'asma greu de forma correcta i seguint les recomanacions de les guies mèdiques.

Durant la rotació de 7 mesos pel Servei d'Al·lèrgia d'Adults realitzarà també una rotació per la per la **Unitat de Dessensibilització a Fàrmacs Oncohematològics** (1 mes):

Unitat de Dessensibilització a Fàrmacs Oncohematològics

Objectius:

- Familiaritzar-se amb els principals fàrmacs utilitzats en el tractament de les malalties oncohematològiques i amb les reaccions adverses més freqüents.
- Reconèixer i classificar les reaccions infusionals segons el mecanisme probable.
- Iniciar el maneig bàsic d'una reacció infusional sota supervisió.
- Introduir-se en el procés diagnòstic dels pacients candidats a dessensibilització.
- Observar els protocols de dessensibilització i entendre'n les bases fisiopatològiques.

Coneixements a adquirir:

- Principals fàrmacs utilitzats en el tractament de les malalties oncohematològiques i els seus mecanismes d'acció bàsics.
- Tipus i característiques de les reaccions infusionals i diferències entre reaccions al·lèrgiques i no al·lèrgiques.
- Principis generals del diagnòstic de reaccions a fàrmacs oncohematològics: història clínica, proves complementàries i enfocament inicial.
- Mesures de seguretat bàsiques en l'abordatge de pacients amb risc de reaccions adverses a aquests fàrmacs.

- Conceptes bàsics del procediment de dessensibilització i els seus fonaments fisiopatològics.

Habilitats:

- Adquirir habilitats en la identificació clínica de reaccions infusionals.
- Participar en la recollida d'informació clínica i exploracions complementàries.
- Col·laborar en la valoració inicial del pacient candidat a dessensibilització.
- Integrar-se en el treball en equip dins d'una unitat especialitzada multidisciplinària.
- Comunicar-se de manera clara i empàtica amb pacients amb patologia complexa.

Servei d'AL·LERGOLOGIA i IMMUNOLOGIA CLÍNICA PEDIÀTRICA (4 mesos)

Consultes Externes i Àrea d'Hospital de Dia del Servei d'Immunoal·lèrgia Pediàtrica de l'Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat.

Objectius:

- Adquirir els coneixements necessaris per comprendre l'estructura i el funcionament del sistema immunològic, els mecanismes immunopatològics i la patologia al·lèrgològica tenint en compte les particularitats de l'edat pediàtrica.
- Adquirir els coneixements necessaris per a l'elaboració de la història clínica, l'exploració física, aplicació i interpretació de les proves diagnòstiques en població pediàtrica i bases terapèutiques de la malaltia al·lèrgica a la infància.

Competències a adquirir:

- Conèixer les manifestacions clíniques de les malalties al·lèrgiques en l'edat pediàtrica i les seves particularitats respecte dels adults.
- Sol·licitud raonada d'exploracions complementàries per establir el diagnòstic en l'al·lèrgia pediàtrica.
- Bases terapèutiques de les malalties al·lèrgiques a la infància.
- Fonaments i metodologia de la inducció de tolerància oral en infants al·lèrgics a aliments.
- Relació amb el pacient i la seva família.

Habilitats:

- Saber realitzar una correcta anamnesi i exploració física i interpretar les troballes.
- Saber fer un correcte pla de treball per arribar al diagnòstic.
- Saber realitzar una interpretació correcta de les exploracions complementàries pròpies de l'especialitat en l'edat pediàtrica.

- Saber quan i com realitzar una inducció de tolerància oral en al·lèrgia a aliments a la infància.
- Conèixer les particularitats de la prescripció de fàrmacs en l'edat pediàtrica.
- Saber mantenir una bona relació de treball amb l'equip mèdic i la resta de personal sanitari del Servei.
- Adquirir habilitats de comunicació amb els pacients i les seves famílies.
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i de comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients al·lèrgics pediàtrics.

GUÀRDIES DE R3

Durant el tercer any, el resident d'Al·lèrgia realitzarà guàrdies al Servei d'Urgències del pool de Medicina amb una mitjana de 4 guàrdies al mes (mòduls A, B).

Objectius:

- Progressar en la pràctica assistencial de caràcter urgent amb una major i progressiva assumpció de responsabilitats i autonomia.
- Familiaritzar-se amb la patologia urgent de l'especialitat i amb les descompensacions agudes dels pacients amb malalties al·lèrgiques cròniques.
- Aprendre a relacionar-se amb altres especialistes de l'àrea d'Urgències.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR R3

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Sessions clíniques d'actualització.
- Sessions clíniques de revisió bibliogràfica.
- Sessions clíniques de casos clínics pràctics.
- Assistència i participació activa en les sessions generals de l'Hospital.
- Participació com a ponent en la presentació d'algunes de les sessions clíniques.

Assistència a Jornades/ Cursos / Congressos:

- Col·laborar en la preparació de comunicacions a congressos de l'especialitat. Iniciar-se en la metodologia estadística i la confecció de bases de dades. Ser coautor d'alguna comunicació.
- Assistència a les sessions de formació continuada organitzades per la *Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica (SCAIC)* d'octubre a juny.
- Assistència al *Congrés de la SCAIC*. Presentació d'una comunicació.

- Assistència al Congrés Nacional de *la Sociedad Española de Alergología e Inmunología Clínica*. Presentació d'una comunicació.
- Assistència al Congrés Europeu d'Al·lèrgia (en cas de presentar alguna comunicació).
- Assistència a un mínim d'una jornada, curs o congrés relacionat amb la patologia al·lèrgica.

Publicacions:

Iniciar-se en la metodologia de l'elaboració de publicacions (redacció d'algun cas clínic).

ROTACIONS DE R4

- Al·lèrgia Adults: 9 mesos
- Rotació opcional: 2 mesos

Servei d'AL·LÈRGIA d'ADULTS (9 mesos)

Consultes Externes i Àrea d'Hospital de Dia d'Al·lèrgia.

Objectius:

- Saber diagnosticar correctament tot l'espectre de la patologia al·lèrgica així com les principals immunodeficiències
- Saber manejar la patologia al·lèrgològica d'alta complexitat.
- Saber realitzar un correcte diagnòstic diferencial de les malalties al·lèrgiques.
- Saber establir un pronòstic i monitorar adequadament l'evolució dels pacients.
- Adquirir les competències necessàries per indicar i usar la immunoteràpia i les teràpies biològiques aplicables a les malalties al·lèrgiques

Coneixements a adquirir:

- Diagnòstic i tractament de la patologia al·lèrgica d'alta complexitat, en especial el maneig del pacient amb mastocitosi, angioedema hereditari, al·lèrgia alimentària múltiple i els procediments de dessensibilització a fàrmacs, especialment quimioteràpics i biològics.
- Saber interpretar les proves de diagnòstic molecular de les malalties al·lèrgiques.
- Saber tractar adequadament les malalties al·lèrgiques segons les guies de pràctica clínica.

Habilitats:

- Saber diagnosticar i tractar el pacient amb al·lèrgia alimentària múltiple.
- Conèixer les estratègies terapèutiques en l'angioedema hereditari (profilaxi a curt i llarg termini, etc.).

- Conèixer les patologies mastocitàries i la síndrome hipereosinofílica
- Conèixer les indicacions, contraindicacions, efectes secundaris i criteris de monitoratge de la resposta dels diferents tractaments biològics en les malalties al·lèrgiques.
- Utilitzar correctament els qüestionaris de control, qualitat de vida i adhesió terapèutica de les principals malalties al·lèrgiques.
- Desenvolupar les habilitats d'educació sanitària i comunicació necessàries per millorar el compliment dels tractaments aplicats als pacients al·lèrgics.

Per aprofundir en el maneig de l'al·lèrgia a fàrmacs oncològics i biològics, durant la rotació de 9 mesos al Servei d'Al·lèrgia d'Adults s'inclou una rotació de 2 mesos per la **Unitat de Dessensibilització a Fàrmacs Oncohematològics**.

UNITAT DE DESSENSIBILITZACIÓ A FÀRMACS ONCOHEMATOLÒGICS (2 mesos)

Objectius:

- Comprendre en profunditat els mecanismes immunològics implicats en les reaccions a fàrmacs oncohematològics i en el procés de dessensibilització.
- Avaluar de manera autònoma el pacient candidat a una dessensibilització, incloent-hi història clínica, exploracions complementàries i valoració de risc.
- Dissenyar, planificar i executar protocols de dessensibilització adaptats a cada cas.
- Reaccionar de forma eficaç davant de reaccions adverses durant el procediment, decidint si continuar, modificar o suspendre el protocol.
- Coordinar-se amb l'equip multidisciplinari (oncologia, farmàcia, infermeria) per garantir un maneig integral del pacient.

Coneixements a adquirir:

- Característiques i mecanismes de les reaccions infusionals a fàrmacs oncohematològics i el seu diagnòstic diferencial.
- Indicacions, metodologia i interpretació de les proves cutànies i de provocació amb aquests fàrmacs.
- Indicació, disseny i realització d'un protocol de dessensibilització segons el fàrmac implicat i les característiques del pacient.
- Diagnosticar i tractar amb criteri les reaccions infusionals produïdes durant el procediment.
- Fer seguiment evolutiu del pacient al llarg de cicles múltiples de dessensibilització.

Habilitats:

- Realitzar proves cutànies amb fàrmacs oncohematològics seguint protocols específics i criteris de seguretat.

- Elaborar protocols individualitzats de dessensibilització o exposició controlada, i fer-ne el seguiment clínic.
- Manipular i administrar els fàrmacs segons les normes de preparació i administració segures. Saber utilitzar els equips d'infusió.
- Identificar i tractar reaccions infusionals de manera autònoma i decidir la continuació o modificació del procediment.
- Documentar correctament tot el procés i comunicar-lo de forma clara a l'equip assistencial i al pacient.

ROTACIÓ OPCIONAL: 2 mesos

La persona resident disposa de 2 mesos per escollir una rotació voluntària que li permeti completar la seva formació.

GUÀRDIES DE R4

Durant el quart any, el resident d'Al·lergologia realitzarà guàrdies en el Servei d'Urgències del pool de Medicina amb una mitjana de 4 guàrdies al mes (mòduls A, B)

Objectius:

- Adquirir domini en la pràctica assistencial de caràcter urgent.
- Actuar com a consultor/a en l'avaluació de pacients amb patologia al·lergològica urgent.
- Aprendre a relacionar-se amb altres especialistes de l'àrea d'Urgències.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR DE R4

Igual que en l'any anterior de residència, es fomentarà l'assistència als diferents congressos de l'especialitat així com la presentació d'alguna comunicació.

Es facilitarà la preparació i redacció de manuscrits amb l'objectiu d'aconseguir la seva publicació.

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Sessions clíniques d'actualització.
- Sessions clíniques de revisió bibliogràfica.
- Sessions clíniques de casos clínics pràctics.
- Assistència i participació activa en les sessions generals de l'Hospital.
- Participació com a ponent en la presentació d'algunes de les sessions clíniques.

Assistència a Jornades/ Cursos / Congressos:

- Col·laborar en la preparació de comunicacions a congressos de l'especialitat. Iniciar-se en la metodologia estadística i la confecció de bases de dades. Ser primer autor d'alguna comunicació.

- Assistència a les sessions de formació continuada organitzades per la *Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica (SCAIC)* d'octubre a juny.
- Assistència al *Congrés de la SCAIC*. Presentació d'una comunicació.
- Assistència al *Congrés Nacional de la Sociedad Española de Alergología e Inmunología Clínica*. Presentació d'una comunicació.
- Assistència al *Congrés Europeu d'Al·lèrgia* (en cas de presentar alguna comunicació).
- Assistència a un mínim d'una jornada, curs o congrés relacionat amb la patologia al·lèrgica.

Publicacions:

Iniciar-se en l'elaboració d'una publicació, col·laborant amb els treballs iniciats en el servei o bé elaborant-ne un de propi.

Altres activitats:

Es recomana entrar en una línia d'investigació del servei per poder confeccionar en un futur treballs d'investigació que puguin ser la base de l'elaboració d'una tesi doctoral.

A la persona resident de quart any se li facilitarà poder presentar-se a l'examen europeu de l'especialitat (EAACI/UEMS Knowledge Examination in Allergology and Clinical Immunology) que es convoca anualment coincidint amb el *Congrés Europeu d'Al·lèrgia*.

Activitats científiques i investigadores. Aspectes generals

La persona resident ha d'aconseguir la competència necessària per assolir els següents objectius:

- A) Participar activament en el desenvolupament de sessions clíniques, tant les pròpies del Servei com les generals de l'Hospital.
- B) Tenir un paper actiu en revisions bibliogràfiques periòdiques, actualització de temes monogràfics, conferències i cursos per a estudiants i residents més joves.
- C) Ser capaç de fer revisions retrospectives de dades clíniques i realitzar treballs prospectius i retrospectius, que haurà de presentar en reunions i congressos científics.
- D) Iniciar o incorporar-se a una línia d'investigació que ja estigui desenvolupant-se al seu centre en una àrea concreta de les malalties al·lèrgiques.

Per a això ha de comprendre la importància d'aconseguir recursos externs mitjançant la sol·licitud d'ajudes i beques d'investigació.

És aconsellable que la línia d'investigació esmentada pugui finalitzar amb la

presentació d'un projecte que li serveixi de base per sol·licitar una beca post-residència i/o com a tema de la seva futura tesi doctoral. Per una altra banda, la persona resident ha de prendre consciència de la importància de la formació continuada i de la necessitat de perfeccionar els seus coneixements de la llengua anglesa i d'informàtica, per tal de poder estudiar la literatura científica internacional i poder comunicar-se amb col·legues d'altres països.

El servei disposa d'infraestructura específica per a la investigació (espai físic, biblioteca, sistema multimèdia) i compta amb un laboratori d'investigació dotat tant de personal de suport com d'estructura tècnica.

Avaluació

L'avaluació de les diferents rotacions, així com l'avaluació anual i final, reflecteixen la valoració dels coneixements adquirits, les habilitats aconseguides i les actituds de la persona resident durant tot el període.

La ponderació que s'estableix al nostre centre és:

- Rotacions: 65%
- Activitats complementàries: 10%
- Qualificació tutor: 25%

1. Rotacions (65%)

70%

- Coneixements adquirits
- Raonament/valoració del problema
- Capacitat per prendre decisions
- Ús racional de recursos
- Seguretat del pacient

30%

- Motivació
- Puntualitat/assistència
- Comunicació amb el pacient i la família
- Treball en equip
- Valors ètics i professionals

2. Activitats complementàries (10%)

Nivell	Publicacions	Comunicació Oral	Pòster
Internacional	0,3	0,2	0,1
Nacional	0,2	0,1	0,05
Autonòmica	0,1	0,05	0,02

Assistència curs/taller (mínim 10 hores)	Ponent curso/taller (mínim 2 hores)	Ponent en sessions	Participació en projectes d'investigació
--	-------------------------------------	--------------------	--

0,02- 0,1 (valorar durada i complexitat)	Fins a 0,2 (valorar durada i complexitat)	* Servei/unitat: fins a 0,01 *Generals/Hospitalàries: fins a 0,02	0,05-0,2 (valorar implicació i tipus de projecte)
---	--	--	--

3. Qualificació tutor (25%)

Quantitativa (1-10)	Qualitativa
1-2	Molt insuficient. Lluny d'assolir els objectius de la rotació. Cal proposar àrees de millora en l'apartat corresponent.
3-4	Insuficient. No assoleix tots els objectius anuals, però podrien assolir-se amb un període complementari de formació. Cal proposar àrees de millora en l'apartat corresponent i suggerir la durada del període complementari.
5	Suficient. Assoleix els objectius anuals.
6-7	Bo. Assoleix els objectius anuals, demostrant un nivell superior en alguns d'ells.
8-9	Molt bo. Domina tots els objectius anuals.
10	Excel·lent. Molt alt nivell d'acompliment durant l'any formatiu. Només assoleix aquesta qualificació un nombre limitat de residents. Es valorarà d'acord amb l'experiència del tutor amb els resultats de la promoció o amb altres promocions anteriors de residents, qualificats com a molt bons.

Seguint les recomanacions dels diferents programes formatius del *Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad*, s'han establert els cursos obligatoris per a les persones residents de primer any. Les persones residents, a partir del segon any, han de començar a participar de manera progressiva, més activa (mínim un cop l'any), en comunicacions i publicacions del servei i en sessions (generals o del servei), així com en la docència de postgrau o pregrau i en l'elaboració de protocols i guies clíniques. La realització d'aquestes tasques permetrà, junt amb la realització dels cursos obligatoris (de l'Hospital o del propi Servei) aconseguir aquest 10%.